

Zahtjev sve veće demokratizacije kulturne baštine, kao i nove smjernice suvremene pedagogije, dovele su do mnogih pomaka u tzv. muzejskoj tehnologiji, a jedna od najbitnijih je svakako ukidanje granica između muzejske izložbe i depoa, odnosno otvaranje depoa posjetiocu. Na primjerima koji danas već funkcioniraju u praksi obrazlaže se djelovanje univerzitetskog otvorenog muzeja, lokalnog kompleksnog muzeja, te nacionalnog. Navedeni su i negativni aspekti ovakvog muzeološkog pristupa.

O kratkoročnim i dugoročnim metodama zaštite dosad nedovoljno poznatog spiljskog slikarstva saharskog Atlasa i problemima prezentacije tih vrijednih spomenika kulture upoznaje nas kustos alžirskog arheološkog muzeja.

Muzejske institucije koje su predstavljene u ovom broju potpuno slijede zamišljenu koncepciju broja. Nacionalni etnološki muzej u Osaki jedini je etnološki muzej u Japanu, a osnovan je 1974. god. Ta mamut-institucija u stalnom postavu daje pregled svjetske etnologije (po kontinentima) a funkcionira kao istraživački centar i muzej. Interesantan je pokušaj venezuelske vlade da podržava suvremena svjetska likovna događanja, koja se na vrlo dinamičnoj i demokratskoj osnovi realiziraju kroz krajnje suvremeni muzej moderne umjetnosti u Caracasu. Interesantan je i pregled vrsta i karaktera lokalnih muzeja Sovjetskog Saveza, te prikaz Gradskog muzeja Atene, kojem je cilj istraživanje i prezentacija povijesti grada od francuske okupacije nadalje, a da bi se ukazalo na Atenu, grad koji ima svoju povijest već skoro 3 tisućljeća.

Na kraju ovog broja nalazi se popis ukradenih umjetnina koji se publicira u suradnji sa časopisom »Stolen Art Alert«.

Museum 2/1985. UNESCO, Paris

Višnja Zgaga

Muzejski dokumentacioni centar, Zagreb

Primljeno: 10. 3. 1986.

Ovaj vrlo specijaliziran broj »Museum« namijenjen je više konzervatorima negoli kustosima; bavi se naime problemom zaštite muzejskog predmeta na izložbi, dakle posvećen je muzejskim vitrinama.

One moraju zadovoljavati širok spektar zahtjeva. Osnovni su, prema ICROM-ovim stručnjacima, slobodan pristup instalacijama rasvjete, poseban dio za muzejski predmet i slobodan pristup sigurnosnim instalacijama i kontroli klime. Historijski pogled na razvoj muzejske vitrine pokazuje da je njen izgled i funkcija vezan na tu misao o načinu prezentiranja predmeta i umjetničkog stila vezanog uz pojedinu epohu. Da i takve stare vitrine mogu biti dio suvremenih muzejskih ekspozicija pokazuje primjer Prirodnjačkog muzeja SAD-a gdje su u prikazu historijata korištene ustanove od 1876. god. Nacionalni muzej Malija odlučio je zbog veličine predmeta, ambijentalnog prikaza, teškoća u nabavi velikih vitrina, psihološke barijere koju stvara staklo, izložiti sve predmete u slobodnom prostoru. O negativnom efektu takve ekspozicije nije ništa napisano. Drugi dio časopisa govori isključivo o kontroli klime s vrlo mnogo tehničkih preciznih detalja. Vrlo je interesantno iskustvo postava egipatske zbirke Metropolitan muzeja, gdje se vrlo kritički govori o primjeni triju različitih varijanti kontrole klime i zaključuje se da su najpouzdanije one vitrine koje su hermetički zatvorene i ispunjene helijem ili ugljičnim dioksidom.

Nadalje su dani opisi konstrukcije aparata za kontrolu relativne vlažnosti sa svim tehničkim podacima, tehnički podaci konstrukcija vitrina za slike, sistemi kontrole atmosfere za eksponate-muzičke instrumente. Svi ti podaci sumirani su u članku May Cassara gdje je dan razrađen sistem tipološke analize vitrina i klimatske kontrole. Obrazlaže se modularni sistem vitrina koji je poslužio u prezentaciji stalnog postava kompleksnog muzeja grada Mainza.

O tome kako je zaista teško napraviti dobru vitrinu govore vrlo otvoreno kustosi i dizajner Etnografskog muzeja u Stockholmu, koji svoj četverogodišnji napor na tom poslu smatraju priličnim promašajem.

U posljednjem dijelu časopisa, na primjerima berlinskog, japanskih i sovjetskog muzeja obrađuju se, uspjeli načini zaštite protiv krađe, od potresa, te u rukovanju u transportu.